

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/069 van 16 juni 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Zorgtoeslag - Leeftijdstoeslag - Onterechte betaling na 21 jaar - Ontbreken einddatum voor zorgtoeslag - Fout van de uitbetalingsactor - Rekenschap geven

De zorgtoeslag werd toegekend na het bereiken van de leeftijd van 21 jaar, voor de periode van 1 september tot en met 31 december 2022. Verzoekster betwist de terugvordering.

Verzoekster betwist in wezen niet dat er voor ... na het bereiken van de leeftijd van 21 jaar (derhalve vanaf 1 september 2020) geen zorgtoeslag meer kan worden toegekend.

Zij gaat echter niet akkoord met de terugvordering van de zorgtoeslag en de daarmee gepaard gaande ten onrechte betaalde leeftijdstoeslag voor .. voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022 ten bedrage van in totaal € 4.148,92 daar er een fout van verwerende partij ten grondslag zou liggen aan de onverschuldigde betalingen. Zij verwijst daaromtrent naar het Handvest van de Sociaal Verzekerde.

Er dient te worden benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

Verwerende partij stelt in haar standpunt d.d. 20 april 2023 dat:

“We stellen vast dat bij de overdracht van het dossier in januari 2019 van de federale kinderbijslag naar de nieuwe Vlaamse kinderbijslagwetgeving, beter gekend onder de naam Groeipakket, ten onrechte geen einddatum is ingebracht voor de zorgtoeslag van Daardoor is die zorgtoeslag ten onrechte verder uitbetaald.

Pas bij de herziening van de schooltoeslag over het schooljaar 2022-2023 voor de andere kinderen in het gezin, werd opgemerkt dat er nog steeds een zorgtoeslag werd uitbetaald voor hoewel zij meer dan 21 jaar oud was.”

Er dient bijgevolg te worden vastgesteld dat er een fout van verwerende partij ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen voor voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022.

Er dient te worden vastgesteld dat reeds bij brief van 2 augustus 2017 aan verzoekster werd meegedeeld dat er ingevolge de door de FOD Sociale Zekerheid uitgevoerde evaluatie slechts tot en met 31 augustus

2020 een bijkomende bijslag voor kinderen met een aandoening (vanaf 1 januari 2019 in het kader van het Groeipakket 'zorgtoeslag' genoemd) kon worden toegekend.

Verzoekster werd door verwerende partij eveneens bij brief d.d. 10 juli 2021 geïnformeerd dat een zorgtoeslag slechts tot de leeftijd van 21 jaar kan worden toegekend.

Er dient dan ook te worden vastgesteld dat vanuit het standpunt van een *sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding'* verzoekster er zich rekenschap had van kunnen geven dat de zorgtoeslag voor na 31 augustus 2020 ten onrechte werd toegekend.

De Geschillencommissie besluit dan ook dat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet niet kan worden toegepast wat betreft de toegekende zorgtoeslag voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022.

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoekster ontvankelijk maar **ongegrond** is in de mate dat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet in casu geen toepassing kan vinden en verwerende partij bij betwiste beslissing d.d. 13 januari 2023 terecht is overgegaan tot terugvordering van de voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022 ten onrechte toegekende zorgtoeslag (en de daarmee samenhangende leeftijdsbijslagen) voor ten bedrage van € 4.148,92, na integrale inhouding van verschuldigde achterstallige schooltoeslagen teruggebracht tot € 3.951,66.

Opgroeien

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/069

16 juni 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0038

INZAKE :, wonende te

- Verzoekster -

TEGEN :

..... uitbetalingsactor, met maatschappelijke zetel te
.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster bij de Geschillencommissie¹ werd ingediend per e-mail d.d. 30 januari 2023, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 19 januari 2023;

Gelet op de beslissing van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 20 maart 2023, naar aanleiding van de klacht van verzoekster d.d. 20 januari 2023;

Gelet op het verzoek van verzoekster per e-mail d.d. 22 maart 2023 tot reactivering van de beroepsprocedure bij de Geschillencommissie na de beëindiging van de tussenkomst van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 7 april 2023 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 16 juni 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster verwittigde dat zij verhinderd is om aanwezig te zijn op de zitting van 16 juni 2023;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet op de zitting van 16 juni 2023 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verwerende partij betaalt met ingang van 1 januari 2019 tot heden het Groeipakket voor de kinderen (°), (°), (°) en (°) aan verzoekster.

Ingevolge een medische vaststelling van de FOD Sociale Zekerheid kon er voor eveneens een zorgtoeslag worden toegekend tot het bereiken van de leeftijd van 21 jaar, derhalve tot 31 augustus 2020.

Bij een herziening van de schooltoeslag voor het schooljaar 2022-2023 voor de kinderen en , heeft verwerende partij vastgesteld dat de zorgtoeslag voor ten onrechte eveneens was toegekend voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022.

Deze zorgtoeslag voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022 en het verschil tussen de met de zorgtoeslag samenhangende hogere leeftijdsbijslag en de lagere leeftijdsbijslag voor het oudste kind dat geen sociale toeslag of zorgtoeslag ontvangt, ten bedrage

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

van in totaal € 4.148,92, na inhouding van achterstallige schooltoeslagen voor en teruggebracht tot € 3.951,66, werd door verwerende partij van verzoekster teruggevorderd bij beslissing d.d. 19 januari 2023.

Bij deze beslissing heeft verwerende partij eveneens aan verzoekster meegedeeld dat het saldo van € 3.951,66 zou worden aangezuiverd via inhoudingen aan 10% op verder verschuldigd Groeipakket.

Ingevolge de klacht door verzoekster ingediend bij de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket bij e-mail d.d. 20 januari 2023, heeft verwerende partij onderzocht of er al dan niet kon worden afgezien van terugvordering in de zin van de bepalingen van artikel 103, § 2 Groeipakketdecreet. Verwerende partij heeft daarbij vastgesteld dat er niet zou zijn voldaan aan de financiële voorwaarden zodat de aanvraag tot afzien van terugvordering werd afgewezen. Verzoekster werd hiervan in kennis gesteld bij beslissing van verwerende partij d.d. 10 maart 2023.

3. Standpunt van verzoekster:

In het verzoek d.d. 30 januari 2023 heeft verzoekster haar grieven als volgt geformuleerd:

“Onderstaande mail² stuurde ik al uit naar zowel info@groeipakket.be als naar klachten@vlaamseombudsdienst.be en de sociale dienst van de CM. Zij bekijken momenteel deze klacht.

Onderstaand stukje en bijlage artikel heb ik vandaag nog bijgevoegd na overleg met instanties die me hier bijstaan .

Beste ,

In navolging van mijn klacht en in overleg met andere instanties die me hierin bijstaan, wil ik ook nog laten weten dat het niet kan om vanaf nu ook 10% van het kindergeld af te houden.

In bijlage vinden jullie ook het artikel terug waarop staat dat deze terugvordering eigenlijk niet kan . Het gaat hier om een fout bij en niet om een misbruik van onze kant. In afwachting van dit dossier kan het niet dat er 10% wordt ingehouden van een bedrag waar ik wel recht op heb.

Met vriendelijke groet,

.....

Via deze weg wil ik dan ook beroep indienen tegen deze terugvordering en tegen het inhouden van 10% van mijn kindergeld.”

Als bijlagen bij het verzoek d.d. 30 januari 2023 heeft verzoekster een kopie van de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 19 januari 2023 en volgend citaat toegevoegd:

“Artikel 120bis van de wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, samengeordend op 19 december 1939, zoals het is vervangen bij artikel 35 van de programmawet van 20 juli 2006, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het de kinderbijslaginstellingen toestaat de kinderbijslag gedurende een jaar terug te vorderen die, door een aan de instellingen toe te schrijven

² Cf. 5. Beslissing/standpunt Klachten- en bemiddelingsdienst Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. ***.

vergissing, ten onrechte aan hun aangeslotenen is uitbetaald, voor zover de per vergissing gecrediteerde persoon niet wist of niet moest weten dat hij geen of niet langer recht had op de uitgekeerde bijslag, geheel of gedeeltelijk' (Grondwettelijk Hof 1/2020, 20 januari 2020; LIEVENS, A., RAUWS, W., Verjaring van de terugvordering van kinderbijslag en het Handvest van de sociaal verzekerde, R.W. 2010-11, 57-60, noot onder Grondwettelijk Hof 1/2010)."

Bij e-mail d.d. 22 maart 2023 heeft verzoekster na de afsluitende e-mail van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 20 maart 2023 gesteld wat volgt:

"Ik heb de beslissing goed ontvangen, maar merk met de punten die ik heb aangegeven geen rekening werd gehouden, enkel met de punten volgens eigen reglementering.

- *Volgens toegevoegd artikel in bijlage; '... kan teruggevorderd worden als de kinderbijslaginstelling geen fout heeft gemaakt... ', hetgeen ze zelf wel toegeven.*
- *Ook met het sociaal handvest dat ik aanhaal in mijn klacht, wordt geen rekening mee gehouden.*

In het financiële stuk wordt verder geen rekening gehouden/werd niet geïnformeerd naar op Bovendien wist de verzekering me erop te wijzen dat misschien haar toelage dan niet meer zou mogen krijgen via de kinderbijslag, dan zou ze het wel via het Fod moeten krijgen (met terugwerkende kracht indien terugbetaling wel zou moeten)

Kan mijn klacht nog verder onderzocht worden aub, met dan ook terug de vraag om de inhouding van 10% van het kindergeld stop te zetten."

Per e-mail d.d. 15 juni 2023 verontschuldigt de verzoekster zich voor het feit dat zij de zitting niet persoonlijk kan bijwonen en vraagt zij dat de volgende elementen worden meegenomen in de beoordeling door de Geschillencommissie:

"Omtrent terugvordering groeipakket van 4148,92 euro, verkeerdelijk uitbetaald door

In januari word ik door op de hoogte gebracht dat ze erachter waren gekomen sinds ruime tijd (2 jaar) een verkeerdelijke uitbetaling doen van de zorgtoeslag en deze nu terugvorderen. Met een onmiddellijk stopzetten van de zorgtoeslag (wat ik begrijp) en een onmiddellijke inhouding van 10% van het kindergeld om de terugvordering te starten.

Ik heb de hulp ingeroepen van de sociale dienst van de CM en laten weten aan en de klachten- en bemiddelingsdienst niet akkoord te gaan met deze vraag tot terugvordering alsook niet met de onmiddellijke inhouding van 10%.

Dit laatste werd op mijn vraag on hold gezet en een onderzoek werd opgestart.

..... liet weten dat ze met 2 voorwaarden hiervoor rekening houden.

1) te goeder trouw zijn

2) onzekere financiële situatie

Ik beroep me op het Sociaal Handvest en op mijn financiële situatie.

Ik heb kunnen duiden dat ik ter goeder trouw was . De uitbetaling van de zorgtoeslag zou automatisch stoppen en daar ging ik dan ook van uit. In combinatie met het feit dat er een fout is gemaakt door de uitbetaler geeft als resultaat , volgens artikels rond de reglementering hierrond, dat het uitgekeerde bedrag niet meer kan teruggevorderd worden.

In maart vernam ik dat mijn klacht niet ontvankelijk werd verklaard en onmiddellijk werd er weer 10% kinderbijslag ingehouden.

Nochtans werd in hun schrijven de fout toegegeven met verontschuldiging hiervoor. (verdere voorwaarden zijn er niet meer van belang?)

..... deed een onderzoek naar mijn financiële situatie. En bevroagt enkel naar mijn inkomen.

Het feit dat ik alleenstaande ben , alleen opdraai voor afbetaling lening huis, onkosten,....

4 kinderen ten laste heb waarvan dus 1 met diabetes type 1 en waarvan er 3 tegelijkertijd volgend schooljaar hoger onderwijs/universiteit volgen en 2 op kot.

Het 10% inhouden van het kindergeld is momenteel reeds voelbaar en moeten bijgesteld worden met eigen geld. Wat gaat dit straks in september geven met een studerend kind extra?!

Het en – en verhaal hier is een combinatie die toch niet mag genegeerd worden.

Het goeder trouw zijn in een situatie waar een fout werd gemaakt en waar de financiële situatie een onzekere is mag een kwijtschelding tot resultaat geven en ik hoop dat de geschillencommissie mij hierin volgt , gesteund door de wetgeving hierrond. “

4. Standpunt verwerende partij:

- **Bij beslissing d.d. 19 januari 2023 heeft verwerende partij aan verzoekster meegedeeld wat volgt:**

*“Wij hebben **jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht** voor de periode van 09/2020 tot 12/2022.*

*Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van **€ 3.951,66** hebt **ontvangen waarop je geen recht had** voor de kinderen,, en Dit bedrag bestaat uit:*

-: *Basisbedrag, Leeftijdstoeslag, Schoolbonus en Zorgtoeslag*
-: *Basisbedrag, Leeftijdstoeslag en Schoolbonus*
-: *Basisbedrag, Leeftijdstoeslag, Schoolbonus en Zorgtoeslag*
-: *Basisbedrag, Leeftijdstoeslag, Schoolbonus en Zorgtoeslag*

De zorgtoeslag voor het kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt toegekend tot de leeftijd van 21 jaar.

Wij betaalden ze (sic) zorgtoeslag van onterecht van 09/2020 – 12/2022. Bijgevolg moeten wij dit bedrag terugvragen.

(Artikel 14 BVR Rechtgevend kind, § 1)

Je kreeg een schooltoeslag voor het schooljaar 2022-2023 op basis van de gegevens die we op dat moment hadden.

Het definitieve recht op een schooltoeslag hangt af van de gezinssituatie op 31/08/2022. en volgen hoger onderwijs. Daarom is een andere inkomstengrens van toepassing voor de berekening van de schooltoeslag en hebben en recht op een hogere schooltoeslag (art. 24-25, 41-43, Groeipakketdecreet; art. 20 BVR Selectieve Participatietoelagen). Wij houden dit bedrag volledig in om de schuld aan te zuiveren.

Wij moeten € 3.951,66 van je terugvragen.

(...)

De verjaringstermijn is 3 jaar.

Dat betekent dat geen enkele betaling verjaard is.

Daarom moeten wij € 3.951,66 van je terugvragen.

Wij houden 10 % in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt.

Heb je financiële problemen en ligt deze inhouding te hoog, contacteer ons dan.

Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Als je het bedrag niet kunt terugbetalen, dan kun je ons een aanvraag sturen om (gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. We beslissen daarover na een sociaal onderzoek.

(...)"

- **Bij e-mail d.d. 20 april 2023 heeft verwerende partij aan de Geschillencommissie haar standpunt weergegeven als volgt:**

*"Mevrouw ontving ten onrechte de zorgtoeslag voor haar dochter over de periode 01/09/2020 tot 31/12/2022. Artikel 14 § 1 BVR rechtgevend kind bepaalt immers dat de zorgtoeslag voor het kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt toegekend **tot de leeftijd van 21 jaar**. werd 21 jaar oud op 31/08/2020(!).*

We stellen vast dat bij de overdracht van het dossier in januari 2019 van de federale kinderbijslag naar de nieuwe Vlaamse kinderbijslagwetgeving, beter gekend onder de naam Groeipakket, ten onrechte geen einddatum is ingebracht voor de zorgtoeslag van Daardoor is die zorgtoeslag ten onrechte verder uitbetaald.

Pas bij de herziening van de schooltoeslag over het schooljaar 2022-2023 voor de andere kinderen in het gezin, werd opgemerkt dat er nog steeds een zorgtoeslag werd uitbetaald voor hoewel zij meer dan 21 jaar oud was.

Mevrouw werd per brief (19/01/2023) op de hoogte gebracht van de onterechte betaling van de zorgtoeslag.

..... heeft onderzocht:

1. **of het debet kon worden geclassificeerd als een type A debet:** in dergelijk geval is het onverschuldigde bedrag te wijten aan een feitelijke fout of rechtsfout van de uitbetalingsactor EN is de begunstigde te goeder trouw. is van mening dat mevrouw wist of hoorde te weten dat de zorgtoeslag maar wordt toegekend tot de leeftijd van 21 jaar: op 02/08/2017 ontving mevrouw immers een brief met de nodige info in verband met de zorgtoeslag (zie bijlage). Daarin staat ook duidelijk de periode van toekenning vermeld. Ook op 09/07/2021 ontving mevrouw een infobrief Groeipakket voor waarin opnieuw werd vermeld dat er slechts recht is op een zorgtoeslag tot de leeftijd van 21 jaar (eveneens in bijlage). is dan ook van mening dat mevrouw niet kan worden beschouwd als te goeder trouw.

2. **of er een positief gevolg kon worden gegeven aan de vraag tot kwijtschelding van de schuld:** artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigten in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid bepaalt dat aan een verzoek om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag alleen gevolg kan worden gegeven als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden:
 - te goeder trouw zijn
 - EN
 - zich in een onzekere financiële situatie bevinden...... stelde vast dat gezinsinkomsten hoger zijn dan het grensbedrag tot waar kan afgezien worden van de terugvordering. Dat grensbedrag is € 1.795,57. Het bedrag van de inkomsten dat in aanmerking genomen wordt, is € 2.402,23. Dat bedrag werd bepaald op basis van de inlichtingen die ontving over de gezinsinkomsten van mevrouw berekende de gemiddelde inkomsten voor de periode 07/2022 tot en met 12/2022 en hield daarbij ook rekening met een forfaitaire vermindering van € 972 (€ 243 per kind in het gezin dat recht heeft op Groeipakket).

Uit wat voorafgaat besluit dat het debet terecht de classificatie debet B kreeg: het onverschuldigde bedrag is te wijten aan een fout van de UA waarbij de begunstigde echter niet te goeder trouw heeft gehandeld. Bovendien zijn de gezinsinkomsten te hoog zodat niet is voldaan aan de cumulatieve voorwaarden waarbij kan worden afgezien van terugvordering.”

- **Bij beslissing d.d. 10 maart 2023 heeft verwerende partij de aanvraag om af te zien van terugvordering van verzoekster afgewezen en haar daarbij meegedeeld wat volgt:**

“Op 19/01/2023 stuurden wij je een terugvorderingsbrief.

Op vraag van de dienst klachten en bemiddeling onderzochten wij of deze schuld kan kwijtgescholden worden.

Een verzoek om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden:

- 1) te goeder trouw zijn **EN**
- 2) zich in een onzekere financiële situatie bevinden.

(artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid)

Wij kunnen niet ingaan op je vraag om af te zien van de terugvordering van het onterecht betaalde bedrag van € 4.148,92.

Reden: Je gezinsinkomsten zijn hoger dan het grensbedrag tot waar kan afgezien worden van terugvordering. Dat grensbedrag is € 1.795,57, terwijl het bedrag van je inkomsten dat in aanmerking genomen wordt € 2.402,23 is. Dat bedrag werd bepaald op basis van de inlichtingen die je ons bezorgde over je gezinsinkomsten. We berekenden je gemiddelde inkomsten van de periode 07/2022 t.e.m. 12/2022.

We hielden hierbij ook rekening met een forfaitaire vermindering van € 972 (€ 243 per kind in je gezin dat recht heeft op Groeipakket.

Als gevolg van deze weigering hernemen wij de maandelijkse inhoudingen a rato van 100% op het Groeipakket dat wij je betalen. Indien er later geen recht meer zou zijn op Groeipakket en er dan nog een openstaand saldo is, zal je zelf dienen in te staan voor de verdere terugbetaling.

(...).”

5. Beslissing/standpunt Klachten- en bemiddelingsdienst Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG):

Bij e-mail d.d. 20 januari 2023 heeft verzoekster volgende klacht aan de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket gericht:

“Ik ontving vandaag dit schrijven en ben hier zeer hard van geschrokken.

Ik ga ervan uit dat wat gestort wordt van het kinderbijslagfonds dat dat correct is en dat het niet aan mij is om dit te controleren en vraag me dan ook af hoe het komt dat jullie toch deze toelage 2 jaar hebben doorbetaald.

Na 2 jaar komen jullie tot de vaststelling een fout te hebben gemaakt en verwachten dat het ganse bedrag zo kan worden terugbetaald door mij.

Ik heb het er heel moeilijk mee dat hier zomaar wordt vanuit gegaan.

Mijn dochter,, heeft in de eerste plaats recht op de zorgtoeslag ovw haar ziekte ; wordt ze niet door jullie betaald dan wel via een andere organisatie.

Misschien kan er geholpen worden om dit via deze weg in orde te brengen?

Op pagina 9 ‘verduidelijken’ jullie het schrijven met het gebruik van een 1, 2 en 3 , maar vind nergens de betekenis van deze punten terug?

Waarom houden jullie 10% in, en mag ik dat dan aftrekken van de ‘openstaande schuld’ ...?

Ik ben alleenstaande en ben alleszins niet in de mogelijkheid om dit bedrag zomaar te betalen. Maar bovendien heb ik het moeilijk met het feit dat zomaar verwacht wordt dat een fout door jullie gemaakt , door mij zomaar moet worden rechtgezet en hoop dan ook snel tot een oplossing te kunnen komen.”

De Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket heeft bij haar afsluitende e-mail d.d. 20 maart 2023 aan verzoekster meegedeeld wat volgt:

“Naar aanleiding van je e-mail van 20.01.2023 betreffende de terugvordering van de zorgtoeslag voor startte ik een klachtendossier op.

Je ontving van je uitbetaler een brief waarmee de zorgtoeslag voor over de periode van 01.09.2020 tot 31.12.2022 (= € 4 148,92) werd teruggevorderd.

Je was hiermee niet akkoord. Je ging ervan uit dat je nog recht had op de zorgtoeslag, omdat deze steeds werd uitbetaald.

Reglementering

Artikel 14 § 1 BVR rechtgevend kind stelt dat de zorgtoeslag voor het kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt toegekend tot de leeftijd van 21 jaar.

Concreet

Vanaf 01.01.2019 werd gestart met de nieuwe Vlaamse kinderbijslagwetgeving, die Groeipakket heet.

Hiervoor werd een nieuw computersysteem (GPA) ontwikkeld. De bestaande dossiers op 31.12.2018 werden hierin opgenomen. Echter bij de overdracht van het dossier van werd er geen einddatum voor de zorgtoeslag ingebracht waardoor de zorgtoeslag verder werd uitbetaald.

Bij de herziening van de schooltoeslag 2022-2023 van en werd opgemerkt dat er nog steeds een zorgtoeslag werd uitbetaald voor het kind hoewel reeds ouder was dan 21 jaar.

Door de hoge werklast bij de uitbetaler, werd dit nooit eerder opgemerkt. Je uitbetaler begrijpt dat je hieraan geen boodschap hebt en maar wenst zich te verontschuldigen.

De aanzuivering zou gebeuren door inhoudingen van 10% op de toekomstige betalingen vanaf 01.01.2023. Je had recht op een bijpassing van € 197,26. Deze bijpassing had betrekking op schooltoeslag 2022-2023 van en

Deze bijpassing werd volledig ingehouden ter aanzuivering van de schuld waardoor de resterende schuld nog € 3.951,66 bedraagt.

Op jouw vraag werden de inhoudingen voorlopig stopgezet in afwachting van mijn onderzoek. Op basis van je klacht en mijn tussenkomst startte het nodige onderzoek op voor de kwijtschelding van de schuld.

Reglementering

Een verzoek om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden:

- 1) te goeder trouw zijn EN*
- 2) zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

(artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid).

Concreet

Je uitbetaler liet me weten dat er niet kan ingegaan worden op je vraag om af te zien van de terugvordering van het ten onrechte betaald bedrag van € 4.148,92.

Reden: Je gezinsinkomsten zijn hoger dan het grensbedrag tot waar kan afgezien worden van terugvordering. Dat grensbedrag is € 1.795,57. Het bedrag van je inkomsten dat in aanmerking genomen wordt, is € 2.402,23. Dat bedrag werd bepaald op basis van de inlichtingen die je bezorgde over je gezinsinkomsten. berekende je gemiddelde inkomsten van de periode 07/2022 tot en met 12/2022. Zij hielden hierbij ook rekening met een forfaitaire vermindering van € 972 (€ 243 per kind in je gezin dat recht heeft op Groeipakket).

Op 02.08.2017 ontving je een brief met de nodige informatie over de zorgtoeslag. Hierin werd ook de periode van toekenning vermeld. Je wist in principe dat de zorgtoeslag maar kon toegekend worden tot de leeftijd van 21 jaar.

Rekening houdende met bovenstaande elementen besliste de uitbetaler om de maandelijkse inhouding aan 10% te hernemen vanaf 01.03.2023.

Ik meen je hiermee voldoende te hebben ingelicht en sluit mijn tussenkomst af."

6. Beoordeling in rechte:

Verzoekster betwist in wezen niet dat er voor (°) na het bereiken van de leeftijd van 21 jaar (derhalve vanaf 1 september 2020) geen zorgtoeslag meer kan worden toegekend.

Zij gaat echter niet akkoord met de terugvordering van de zorgtoeslag en de daarmee gepaard gaande ten onrechte betaalde leeftijdstoeslag voor voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022 ten bedrage van in totaal € 4.148,92 daar er een fout van verwerende partij ten grondslag zou liggen aan de onverschuldigde betalingen. Zij verwijst daaromtrent naar het Handvest van de Sociaal Verzekerde.

Verzoekster gaat evenmin akkoord met het feit dat verwerende partij niet van terugvordering heeft afgezien daar niet aan de financiële voorwaarden zou zijn voldaan. Verzoekster stelt daaromtrent dat verwerende partij nooit heeft geïnformeerd naar, en derhalve geen rekening heeft gehouden met, de lasten die zij dient te dragen ("wat ik als alleenstaande met 4 kinderen ten laste allemaal heb af te betalen.").

6.1. Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag aan uitbetaald Groeipakket

6.1.1. Algemene principes

- **Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing. Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- **Rechtspraak en administratieve praktijk:**

Voor het toepasselijke referentiekader inzake rechtspraak en administratieve praktijk verwijst de Geschillencommissie naar de eerdere beslissing nr. 2019/017 d.d. 22.11.2019 van de Geschillencommissie waarin verwezen werd naar de administratieve onderrichtingen in het kader van de Algemene Kinderbijslagwet die volgens het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nog steeds instructief kunnen zijn.

Tot en met 31 december 2018 golden onder de toepassing van de federale Algemene Kinderbijslagwet gelijklopende bepalingen, terug te vinden in artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde (ingevoerd bij Wet van 11 april 1995 – stuk 10 – verder HSV genoemd) die stellen dat:

'Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiële vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake verjaring.

Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing, indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht.

Het vorige lid is niet van toepassing indien de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van de prestatie.'

In dit kader kan wat betreft de voormelde bepalingen van artikel 17 HSV worden verwezen naar de reeds bestaande rechtspraak waar zich een duidelijke tendens voordeed om te concluderen dat de sociaal verzekerde gelet op de complexiteit van de regelgeving niet kan geacht worden te weten of te moeten weten dat hij/zij al dan niet recht had op het onverschuldigde bedrag wanneer hij/zij te goeder trouw was en dat hij/zij erop mag vertrouwen dat de sociale zekerheidsinstelling de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Omgekeerd werd doorgaans geoordeeld dat er wél tot terugvordering kan worden overgegaan indien de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, waaromtrent de bewijslast bij de socialezekerheidsinstelling ligt (zie bvb. arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 15 maart 2013 A.R. 2012/AH/227; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Nijvel, afdeling Waver van 28 juli 2015 A.R. 14/3052/A; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Sint-Niklaas van 16 januari 2015 A.R. 14/1092/A en arrest van het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik van 7 mei 2018 A.R. 2017/AL/122).

In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van de bepalingen van artikel 17 HSV eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen indien het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd (zie de omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015).

Betreffende de bepaling van de goede trouw kan worden verwezen naar de omzendbrief CO nr. 1360 van 20 juli 2006 (administratieve onderrichting FAMIFED), punt 2.2 waar wordt gesteld: *'De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie. Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem.*

De wettekst die het feit van 'weten of moeten weten' voorziet, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van een sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding',

en niet dat van de concrete sociaal verzekerde die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit geen weerslag dat de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden.

De materie zal geval per geval moeten geëvalueerd worden.

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende 'wist of moest weten' als hij:

- een/de onverschuldigde bijslag ontving wegens frauduleuze handelingen of valse of bewust onjuiste verklaringen afgelegd door hem;*
- voor de onverschuldigde betaling bijzondere of algemene informatie had (controleformulieren met precisies over een bepaalde situatie die de sociaal verzekerde kende) die de pertinentie weerlegt van de later ten onrechte genomen beslissing tot toekenning;*
- wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van een zelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde karakter van de betaling.'*

Deze administratieve praktijk werd in het kader van het Groeipakketdecreet voortgezet waarbij kan worden verwezen naar de Toelichtingsnota nr.19 d.d. 18.05.2021 (aangepaste versie 26.10.2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure.

Daarin wordt het volgende bepaald met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigde betalingen:

“3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten³.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

³ *“Dit is o.a. bij een fout van de uitbetalingsactor, bij het overlijden van de begunstigde,.....”*

Onverschuldigde betaling type A⁴

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:

- het onverschuldigd bedrag aan een juridische of materiële fout van een uitbetalingsactor te wijten is

EN

- bij de betaling de begunstigde te goeder trouw⁵ is.

Onverschuldigde betaling type B⁶

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:de

- onverschuldigde betaling te wijten is aan verzuim of nalatigheid van de begunstigde

OF

- de onverschuldigde betaling te wijten is aan een fout van de uitbetalingsactor, maar waarbij de begunstigde niet te goeder trouw heeft gehandeld. Hierbij is het aan de uitbetalingsactoren om het vermoeden van de goede trouw van de begunstigde te weerleggen⁷.

Onverschuldigde betaling type C

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag te wijten is aan een verrekening:

- tussen uitbetalingsactoren,
- tussen verschillende entiteiten⁸,
- met het buitenland.

In het geval de ene uitbetalingsactor foutieve informatie of de gevraagde informatie niet of laattijdig heeft doorgegeven aan de andere uitbetalingsactor, heeft de ene uitbetalingsactor een fout begaan. Hierdoor ontstaat er bij de andere uitbetalingsactor een schuld die ten laste is van de ene uitbetalingsactor, die de foutieve informatie heeft doorgegeven. Bijgevolg dient de ontstane schuld tussen de uitbetalingsactoren te worden verrekend en als een onverschuldigde betaling type C worden ingeboekt. Het eventuele saldo van het debet moet dan vervolgens als een onverschuldigde betaling type A of B worden ingeboekt, afhankelijk of de fout te wijten was aan de burger of louter aan de uitbetalingsactor.

⁴ "In bepaalde gevallen is de onverschuldigde betaling niet te wijten aan een fout van de uitbetalingsactor of de begunstigde, maar te wijten aan een systeemfout in de CGPA of een ander IT-matig probleem. In dergelijke gevallen spreken we van een onverschuldigde betaling type A bis."

⁵ "Zie punt 5.3.1."

⁶ "Onverschuldigde betalingen type B die kleiner zijn dan 50 of 200 euro kunnen in de CGPA worden afgeschreven, los van de kwalificatiecode. Het is hierbij niet de bedoeling dat deze eerst naar een onverschuldigde betaling type A worden omgezet."

⁷ "Zie punt 5.3.1."

⁸ "Een verrekening tussen entiteiten komt o.a. voor bij een onverschuldigde betaling die te wijten is aan een verhuis van het kind van Vlaanderen naar een andere deelentiteit in België."

Onverschuldigde betaling type D

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag het gevolg is van fraude .

Onverschuldigde betaling type E

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag voldoet aan alle voorwaarden om door Vlabel te worden teruggevorderd. Wanneer het dossier aan Vlabel wordt doorgestuurd, zet de uitbetalingsactor zelf de onverschuldigde betaling om naar het type E.”

Met betrekking tot de ‘goede trouw’ van de begunstigde als bedoeld bij de voormelde onverschuldigde betalingen types A en B, wordt verwezen naar punt 5.3.1 van dezelfde toelichtingsnota waarbij wordt gesteld dat:

“5.3.1. Te goeder trouw⁹

Een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.

Gelet op de complexiteit van de regelgeving kan de ontvanger niet worden geacht te weten of te moeten weten dat hij al dan niet recht had op de onverschuldigde betaalde toelage wanneer de ontvanger ter goeder trouw was en dat hij erop mag vertrouwen dat de uitbetalingsactor de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Het is aan de uitbetalingsactor om het vermoeden van de goede trouw van de ontvanger te weerleggen. Om de goede trouw te beoordelen moet de uitbetalingsactor het standpunt innemen van een ontvanger die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding’ en niet dat van de concrete ontvanger die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit dat de concrete ontvanger het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden, geen weerslag.

De goede trouw van de ontvanger zal geval per geval moeten worden beoordeeld. Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de goede trouw weerlegd is als de ontvanger:

- *onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;*
- *bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;*
- *wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is.”*

⁹ “Geschillencommissie, 22 november 2019, GC/19/0058.”

6.1.2. Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie in casu

Er dient te worden benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

a. Mogelijke fout van verwerende partij

Verzoekster stelt dienaangaande in haar verzoek d.d. 30 maart 2023 wat volgt:

“In navolging van mijn klacht en in overleg met andere instanties die me hierin bijstaan, wil ik ook nog laten weten dat het niet kan om vanaf nu ook 10% van het kindergeld af te houden.

In bijlage vinden jullie ook het artikel terug waarop staat dat deze terugvordering eigenlijk niet kan. Het gaat hier om een fout bij en niet om een misbruik van onze kant.

In afwachting van dit dossier kan het niet dat er 10% wordt ingehouden van een bedrag waar ik wel recht op heb.”

Verwerende partij stelt in haar standpunt d.d. 20 april 2023 dat:

“We stellen vast dat bij de overdracht van het dossier in januari 2019 van de federale kinderbijslag naar de nieuwe Vlaamse kinderbijslagwetgeving, beter gekend onder de naam Groeipakket, ten onrechte geen einddatum is ingebracht voor de zorgtoeslag van Daardoor is die zorgtoeslag ten onrechte verder uitbetaald.

Pas bij de herziening van de schooltoeslag over het schooljaar 2022-2023 voor de andere kinderen in het gezin, werd opgemerkt dat er nog steeds een zorgtoeslag werd uitbetaald voor hoewel zij meer dan 21 jaar oud was.”

Er dient bijgevolg te worden vastgesteld dat er een fout van verwerende partij ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen voor voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022.

b. Vraag of de begunstigde zich er rekenschap van had kunnen geven dat het Groeipakket ten onrechte werd ontvangen

Verzoekster stelt derhalve dat zij te goeder trouw was (*“en niet om een misbruik van onze kant.”*). Verwerende partij argumenteert dienaangaande in haar standpunt d.d. 20 april 2023 als volgt:

“of het debet kon worden geclassificeerd als een type A debet: in dergelijk geval is het onverschuldigde bedrag te wijten aan een feitelijke fout of rechtsfout van de uitbetalingsactor EN is de begunstigde te goeder trouw. is van mening dat mevrouw wist of hoorde te weten dat de zorgtoeslag maar wordt toegekend tot de leeftijd van 21 jaar: op 02/08/2017 ontving mevrouw immers een brief met de nodige info in verband met de zorgtoeslag (zie bijlage). Daarin staat ook duidelijk de periode van toekenning vermeld. Ook op 09/07/2021 ontving mevrouw een infobrief Groeipakket voor waarin opnieuw werd vermeld dat er slechts recht is op een zorgtoeslag tot de leeftijd van 21 jaar (eveneens in bijlage). is dan ook van mening dat mevrouw niet kan worden beschouwd als te goeder trouw.”

Verwerende partij legt de brieven d.d. 2 augustus 2017 en d.d. 10 juli 2021 voor waarnaar zij in voormeld standpunt verwijst.

Bij brief d.d. 2 augustus 2017 heeft verzoekster in kennis gesteld van wat volgt:

“De Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid heeft ons het resultaat meegedeeld van het medisch onderzoek van het kind, na een ambtshalve herziening.

(...)

Het kind heeft van 1 juli 2017 tot 31 augustus 2020 recht op een toeslag voor kinderen met een aandoening (artikel 47 en 48 Algemene Kinderbijslagwet, de tekst is bijgevoegd).

Vanaf 1 juli 2017 ontvangt u daarom op basis van de nieuwe medische beslissing en rekening houdend met de regels op het gebied van verjaring een toeslag voor personen met een handicap van 107,55 EUR per maand.

(...)”

Er dient derhalve te worden vastgesteld dat reeds bij brief van 2 augustus 2017 aan verzoekster werd meegedeeld dat er ingevolge de door de FOD Sociale Zekerheid uitgevoerde evaluatie slechts tot en met 31 augustus 2020 een bijkomende bijslag voor kinderen met een aandoening (vanaf 1 januari 2019 in het kader van het Groeipakket ‘zorgtoeslag’ genoemd) kon worden toegekend.

Bij brief d.d. 10 juli 2021 heeft verwerende partij, rechtsopvolger van, aan verzoekster meegedeeld wat volgt:

“..... ontvangt een Groeipakket als student, leerling, stagiair of jongere met een specifieke ondersteuningsbehoefte¹⁰.

Studenten, leerlingen, stagiares

Na dit school-/academiejaar is er verder recht op een Groeipakket als aan de voorwaarden blijft voldoen.

Jongeren met een specifieke ondersteuningsbehoefte

Jongeren met een specifieke ondersteuningsbehoefte hebben tot 21 jaar onvoorwaardelijk recht op het basisbedrag.

Tussen 21 en 25 jaar gelden studie- en tewerkstellingvoorwaarden. Daarnaast kan de jongere met een ondersteuningsbehoefte tot 21 jaar recht hebben op een zorgtoeslag.

Meer uitleg over de voorwaarden vind je in de bijgevoegde informatiebundel en op www.groeipakket.be.

¹⁰ “Het kan zijn dat je voorlopig geen Groeipakket ontvangt. Je kreeg daarover al een brief.”

Voldoet aan de voorwaarden? Dan moet je voorlopig niets doen.

Verwittig ons wel altijd als

- *meer werkt of ander werk doet dan de voorwaarden toelaten (zie rubriek 'Een Groeipakket als je werkt?' in de infobundel);*
- *verder studeert, maar in de loop van het volgende school- of academiejaar stopt met studeren;*
- *verder studeert, maar in de loop van het volgende school- of academiejaar het studievolume terugbrengt tot minder dan 17 lesuren per week of 27 studiepunten.*
- *Als de jongere onderwijs volgt dat niet erkend is door de Vlaamse Gemeenschap.*

Als achteraf blijkt dat niet aan de voorwaarden voldeed, zal je het Groeipakket moeten terugbetalen.

Derhalve werd verzoekster er door verwerende partij eveneens bij brief d.d. 10 juli 2021 over geïnformeerd dat een zorgtoeslag slechts tot de leeftijd van 21 jaar kan worden toegekend.

Er dient dan ook te worden vastgesteld dat vanuit het standpunt van *een sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding'* verzoekster er zich rekenschap had van kunnen geven dat de zorgtoeslag voor na 31 augustus 2020 ten onrechte werd toegekend.

De Geschillencommissie besluit dan ook dat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet niet kan worden toegepast wat betreft de voor toegekende zorgtoeslag voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022.

6.2. Afzien van terugvordering:

De bepalingen van artikel 103, § 2 Groeipakketdecreet stellen dat:

"§2. De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:

1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;

2° als het terug te vorderen bedrag gering is;

3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden."

Artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 13 juli 2019 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 07.09.2018) – hierna BVR Rechten en plichten begunstigen genoemd – bepaalt (onderlijning door de Geschillencommissie toegevoegd):

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangsbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1. te goeder trouw zijn;*
- 2. zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.

De financiële situatie, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.

Als de bestaansmiddelen van de schuldenaar en van een eventuele echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt opgeteld zijn, wordt een forfaitaire vermindering toegekend voor de echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt en voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt. Het bedrag wordt vergeleken met de minimumgrens van 1128 euro en een maximumgrens die gelijk is aan de minimumgrens van 1128 euro vermenigvuldigd met 1,5. Bevindt de schuldenaar zich onder de minimumgrens dan wordt afgezien van terugvordering. Bevindt de schuldenaar zich boven de maximumgrens dan is afzien van de terugvordering niet mogelijk. Tussen die twee grenzen kan gradueel afgezien worden van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. De minister stelt de tussenliggende grenzen vast alsook de graduele terugvordering die op deze basis mogelijk is.

Als bestaansmiddelen, zoals vermeld in het vijfde lid, worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen.

De forfaitaire vermindering uit het zesde lid bedraagt 224 euro en wordt geïndexeerd conform artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018.

De minister bepaalt op welke wijze de bestaansmiddelen gecontroleerd worden om een onzekere financiële situatie als vermeld in het tweede lid, 2°, vast te stellen.

In het vijfde lid wordt feitelijk gezin gebruikt zoals beschreven in artikel 1, 2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”

In het Ministerieel besluit van 13 maart 2019¹¹ tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen – hierna MB Rechten en Plichten Begunstigden genoemd – worden de nadere regels over het afzien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen bepaald in de artikelen 4 en 5.

Artikel 4 bepaalt:

“Het agentschap berekent, conform de bepalingen in het tweede en derde lid, de tussenliggende grenzen, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 die het mogelijk maken om ten belope van 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 en 90 procent af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling.

Eerst wordt het verschil tussen de maximum- en de minimumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het besluit van 13 juli 2018, bepaald. Daarna wordt dat verschil gedeeld door negen.

Het resultaat van de berekening, vermeld in het tweede lid, wordt bij de minimumgrens opgeteld om tot de grens te komen waarop voor 10% van de terugvordering kan afgezien worden. Vervolgens wordt die grens verhoogd met het resultaat, berekend conform het tweede lid, om tot de grens te komen waarop voor 20% van de terugvordering kan afgezien worden. Het agentschap zet deze werkwijze verder tot alle grenzen vermeld in het eerste lid zijn berekend.”

Artikel 5 bepaalt:

“Als de uitbetalingsactor bij ontvangst van een verzoek om van de terugvordering af te zien, een ontvangstbewijs naar de begunstigde stuurt conform artikel 13, eerste lid, van het besluit van 13 juli 2018, voegt hij daarbij een formulier waarop de schuldenaar zijn gezinsinkomen kan aangeven en waarbij hij de nodige bewijsstukken kan voegen.

Op basis van de gegevens op het formulier, vermeld in het eerste lid, beslist de uitbetalingsactor conform artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, of hij volledig of gedeeltelijk van de schuld afziet.

Als de bestaansmiddelen die de schuldenaar in het formulier opgeeft, minder bedragen dan de maximumgrens; vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, worden de bestaansmiddelen van de schuldenaar gecontroleerd door een gezinsinspecteur tijdens een huisbezoek. Die kan dan het duurzame karakter van de onzekere financiële situatie, vermeld in artikel 13, tweede lid, 2°, van het voormelde besluit, vaststellen.

Als de bestaansmiddelen daarentegen de maximumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het voormelde besluit overschrijden, is er geen huisbezoek nodig om de bestaansmiddelen te controleren.

Het agentschap kan praktische en technische richtlijnen uitwerken voor de huisbezoeken waarbij de bestaansmiddelen gecontroleerd worden.”

¹¹ BS 13.12.2022, inwerkingtreding 23.12.2022.

Recent, namelijk bij ministerieel besluit d.d. 4 november 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 2019¹² tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, wat betreft de vaststelling van de goede trouw werd een nieuwe invulling gegeven aan het begrip ‘goede trouw’. Daartoe werd een artikel 3/1 toegevoegd in het MB waarin het volgende bepaald is:

“§1. De goede trouw, vermeld in artikel 13, tweede lid, 1°, van het besluit van 13 juli 2018, wordt vastgesteld door de uitbetalingsactor.

Als het onverschuldigd betaalde bedrag hoger dan 1.000 euro is, legt de uitbetalingsactor de vraag tot vaststelling van de goede trouw voor aan het agentschap voor bindend advies. Het agentschap richt daarvoor een commissie op.

De procedure voor de vaststelling van de goede trouw wordt bepaald door het agentschap.

§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

In het eerste lid wordt verstaan onder feitelijk gezin: het feitelijk gezin, vermeld in artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling.

§3. Het agentschap stelt jaarlijks het inhoudelijke verslag op over de vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 2, dat minstens rapporteert over het aantal gevallen en het overeenstemmende budget en brengt dat ter kennis van zijn raad van bestuur en van de bevoegde minister.”

Verder kan daarbij verwezen worden naar volgende administratieve onderrichtingen in Mededeling A/40 van 8 december 2022 betreffende behartenswaardigheid van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket:

“1. Context

Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103 §2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.

¹² (BS 13.12.2022, inwerkingtreding 23.12.2022)

Het BVR Rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in artikel 13 dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.

De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip "goeder trouw" voortaan gedefinieerd als volgt: zich in een behartenswaardige positie bevinden. De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om afstand van terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie goede trouw "wist of kon redelijkerwijze weten" en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde. De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld. Dit resulteerde in het MB van 4 november 2022 (cfr. infra 5. Regelgeving).

2. Voorwaarden en criteria

2.1. Algemeen

(...)

In alle andere situaties ligt het initiatief bij de begunstigde(n). Als een begunstigde wenst dat de uitbetalingsactor afziet van een terugvordering, dan moet(en) de begunstigde(n) hiervoor een verzoek richten aan de uitbetalingsactor. Uiteraard geldt ook hier de informatieverplichting van de uitbetalingsactor t.o.v. de begunstigde(n) en moet(en) de begunstigde(n) geïnformeerd worden over de mogelijkheid van een verzoek tot afstand van de terugvordering.

Het verzoek tot afstand van terugvordering dient te gebeuren door de ontvanger(s) van de toelagen.

(...)

2.2. Voorwaarden

Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde(n) kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:

1. **de goede trouw:** de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden. (De oorspronkelijke definitie van 'de goede trouw' is het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen heeft ontvangen, wat uitgehold wordt door de mededelingsplicht.)
2. **de financiële voorwaarde:** het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR Rechten en Plichten.

De financiële situatie van begunstigde(n) kan door een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht onderzocht worden:

- Bestaansmiddelen bedragen maximum 1.795,57 euro: een afzien van terugvordering is mogelijk.

- *Bestaansmiddelen zijn lager of gelijk aan 1.197,04 euro: er kan voor 100% worden afgezien van terugvordering.*

Let op: de financiële voorwaarde, via een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht, wordt slechts onderzocht indien voldaan is aan de eerste voorwaarde van de behartenswaardigheid. Ingeval de uitbetalingsactor evenwel reeds beschikt over bewijsstukken en informatie waaruit vrijwel onmiddellijk kan geconcludeerd worden dat de aanvrager(s) niet voldoe(t)(n) aan de financiële voorwaarde, kan de uitbetalingsactor reeds een beslissing nemen m.b.t. behartenswaardigheid op basis van het financiële criterium en dient de eerste voorwaarde van de goede trouw niet meer onderzocht worden. De uitbetalingsactor brengt het dossier in elk geval wel nog voor op het behartenswaardigheidsplatform wanneer de schuld meer dan 1.000 euro bedraagt. Bedraagt de aanvraag een schuld 1.000 euro of minder, dan kan de uitbetalingsactor onmiddellijk een beslissing nemen op beide punten.

Elke beoordeling blijft een individuele beoordeling op basis van de aangeleverde bewijsstukken en informatie. De informatie wordt in de mate van het mogelijke gecheckt door de gezinsinspecteur.

De uitbetalingsactor stelt – in het kader van goed dossierbeheer – de behartenswaardigheid vast. De uitbetalingsactor oordeelt hierover op basis van alle aangebrachte en aanwezige elementen in het dossier.

Wat betreft de beoordeling van de voorwaarde van de goede trouw ingeval er twee ontvangers zijn, moeten zij beiden voldoen aan de voorwaarde van de goede trouw op basis van hun gezinssituatie.

- *Indien de twee ontvangers samenwonen en/of ze doen beiden een aanvraag, dan dienen ze allebei te voldoen aan de voorwaarde van de behartenswaardigheid.*
- *Indien de twee ontvangers niet samenwonen en slechts één van hen doet een aanvraag, dan dient de ontvanger/aanvrager te voldoen aan de voorwaarde van de behartenswaardigheid.*

Wat betreft de beoordeling van de financiële voorwaarde ingeval er twee ontvangers zijn, dan moeten ze beiden voldoen aan deze voorwaarde o.b.v. hun gezinssituatie.

- *Indien de twee ontvangers samenwonen wordt er rekening gehouden met hun gezamenlijke bestaansmiddelen.*
- *Indien de twee ontvangers niet samenwonen wordt er rekening gehouden met de bestaansmiddelen van hun feitelijk gezin en die van de eventuele echtgenoot of wettelijke samenwonende (ongeacht of zij samenwonen – cfr. artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigden).*
- *De beoordeling gebeurt elk voor hun aandeel (1/2 van de schuldvordering). Zoals hierboven reeds gesteld, dient wel voorbehoud gemaakt te worden t.o.v. de andere ontvanger dat de gehele som kan ingevorderd worden lastens deze.”*

(...)

3. Behartenswaardigheidsplatform

Er wordt een Behartenswaardigheidplatform opgericht waar alle uitbetalingsactoren samen met een jurist van het team Sectorbeheer van het VUTG een richtinggevend advies zal uitbrengen. De afstanden van schuldvorderingen die meer dan 1.000 euro bedragen worden onderworpen aan een vierogenprincipe (naar analogie van de aanpak van het fraudeplatform).

Het Behartenswaardigheidplatform ziet toe op de eenvormige besluitvorming in de dossiers die aan haar worden voorgelegd. De adviezen en de eindkwalificatie zullen steeds strikt en restrictief geïnterpreteerd worden.

Het platform vergadert tweewekelijks. Zo kan binnen een korte tijdsspanne – na het eventuele onderzoek van de financiële voorwaarde – een antwoord gegeven worden aan de begunstigde(n)."

Bij beslissing d.d. 10 maart 2023 heeft verwerende partij aan verzoekster meegedeeld dat niet kon worden afgezien van terugvordering daar de gezinsinkomsten hoger bleken dan het hoogste grensbedrag.

Verwerende partij heeft in haar standpunt d.d. 20 april 2023 ten aanzien van de Geschillencommissie daaromtrent meegedeeld dat:

"..... stelde vast dat gezinsinkomsten hoger zijn dan het grensbedrag tot waar kan afgezien worden van de terugvordering. Dat grensbedrag is € 1.795,57. Het bedrag van de inkomsten dat in aanmerking genomen wordt, is € 2.402,23. Dat bedrag werd bepaald op basis van de inlichtingen die ontving over de gezinsinkomsten van mevrouw berekende de gemiddelde inkomsten voor de periode 07/2022 tot en met 12/2022 en hield daarbij ook rekening met een forfaitaire vermindering van € 972 (€ 243 per kind in het gezin dat recht heeft op Groeipakket)."

Verzoekster betwist niet dat haar inkomsten over de periode van 1 juli 2022 tot en met 31 december 2022 rekening gehouden met een forfaitaire vermindering voor 4 rechtgevende kinderen, het hoogste grensbedrag hebben overschreden, maar meent dat rekening dient te worden gehouden met de lasten die zij dient te dragen ("wat ik als alleenstaande met 4 kinderen ten laste allemaal heb af te betalen".)

Uit bovengenoemde bepalingen van artikel 13, 5^e t.e.m. 8^e lid BVR Rechten en plichten begunstigden blijkt dat bij de beoordeling van de financiële voorwaarden rekening dient te worden gehouden met alle gelden waarover het gezin beschikt (behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen) waarop enkel een forfaitair bedrag per kind dat nog rechtgevend is op Groeipakket in mindering kan/dient te worden gebracht.

Er dient dan ook te worden vastgesteld dat de wetgever wel degelijk rekening heeft gehouden met de kinderen die nog als zijnde ten laste van de begunstigde kunnen worden beschouwd en dat uit de keuze van de wetgever om daarbij per rechtgevend kind een forfaitair bedrag in mindering te brengen, duidelijk blijkt dat het geenszins de bedoeling kan zijn dat er rekening zou worden gehouden met eventueel aangetoonde individuele kostenstaten, bewezen werkelijke uitgaven noch met andere door de begunstigde aangegeven verplichtingen.

De Geschillencommissie stelt verder vast dat verwerende partij bovengenoemde toepasselijke bepalingen correct heeft toegepast en terecht heeft beslist dat niet was voldaan aan de financiële voorwaarden van artikel 13, 2^e lid, 2. BVR Rechten en plichten begunstigden zodat er niet van terugvordering kan worden afgezien zoals bedoeld bij de bepalingen van artikel 103, § 2, 1° Groeipakketdecreet.

6.3. Terugvordering – inhoudingen

De bepalingen van artikel 103, § 1 Groeipakketdecreet stellen aangaande terugvorderingen dat:

“§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Als de toelage niet teruggevorderd kan worden door middel van inhoudingen, als de betrokkene niet reageert op minimaal twee aanmaningen van de uitbetalingsactor en als hij het afbetalingsplan dat in voorkomend geval is overeengekomen, niet langer uitvoert, vordert de Vlaamse Belastingdienst de onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid terug. De uitbetalingsactor bezorgt de gegevens van de personen bij wie de ten onrechte betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid moeten worden ingevorderd, via het agentschap Opgroeien regie, aan de Vlaamse Belastingdienst.

De bepalingen van artikel 1410, § 4 Gerechtelijk Wetboek waarnaar in voormelde bepalingen wordt verwezen, stellen dat:

“In afwijking van de bepalingen van de §§ 1 en 2, kunnen de prestaties die ten onrechte uitgekeerd zijn uit de middelen van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, het Federaal agentschap voor beroepsrisico's, of van openbare of particuliere instellingen belast met de toepassing van de wetgeving betreffende het sociaal statuut van de zelfstandigen, hetzij uit de middelen die ingeschreven zijn in de begroting van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid of uit die ingeschreven in de begroting van de pensioenen met het oog op de toekenning van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, hetzij uit middelen dienstig voor de toekenning van het bestaansminimum of een gelijkaardige uitkering ingeschreven in de begroting van de Programmatorische federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie of uit die ingeschreven in de begroting van de pensioenen met het oog op de toekenning van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, hetzij uit middelen dienstig voor de toekenning van het bestaansminimum of een gelijkaardige uitkering ingeschreven in de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en uit die ingeschreven in de begrotingen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hetzij uit de financiële middelen die aan de gemeenschappen en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie ter beschikking staan voor de betaling van de gezinsbijslag vanaf 1 januari 2015 ambtshalve teruggevorderd worden ten belope van 10 % van iedere latere prestatie die aan de debiteur van het onverschuldigde bedrag of aan zijn rechthebbenden wordt uitgekeerd. Hetzelfde geldt voor de intresten op die prestaties ingeval de onterechte betaling frauduleus werd uitgekeerd.

Voor het bepalen van deze 10 % wordt het bedrag van die prestatie desgevallend verhoogd met de overeenkomstige prestatie die krachtens één of meerdere buitenlandse regelingen wordt genoten.

Wanneer de in het eerste, derde en vierde lid, bedoelde terugvordering, niet meer kan worden uitgevoerd door de instelling of door de uitbetalingsdienst bij gebrek aan nog te betalen prestaties, kan die terugvordering op haar verzoek ambtshalve worden uitgevoerd door een instelling of dienst die één der prestaties bedoeld in § 1, 2°, 3°, 4°, 5° en 8° verschuldigd is, ten belope van 10 % van dat bedrag.

Werd de betaling ten onrechte bedrieglijk verkregen, dan kan de ambtshalve terugvordering [van de onverschuldigd betaalde prestaties en intresten op die bedragen] slaan op het geheel van de latere prestaties van éénzelfde aard of die door dezelfde instelling of dienst worden uitgekeerd.

Werden de gezinsbijslagen ten onrechte verkregen ingevolge een nalatigheid of een verzuim van de rechthebbende of van de bijslagtrekkende, dan kan de terugvordering slaan op het geheel van de gezinsbijslag die later verschuldigd is aan dezelfde bijslagtrekkende.

Indien de debiteur of zijn rechthebbenden het bewijs leveren dat het inkomen, zoals berekend volgens de principes vastgelegd in de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, lager ligt of komt te liggen ingevolge de ambtshalve terugvordering dan het bedrag van het bestaansminimum naargelang de onderscheiden categorieën vastgelegd in dezelfde wet, wordt de terugvordering naargelang het geval geschorst of beperkt.

Ter verificatie van de voorgelegde stukken beschikken de instellingen over de bevoegdheid om een onderzoek naar de bestaansmiddelen te voeren.

Alle federale overheidsdiensten, alle instellingen die belast zijn met de toepassing van een wetgeving betreffende de sociale zekerheid, de arbeidsongevallen en de beroepsziekten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de gerechtigden, hun lasthebbers, hun erfgenamen of rechtverkrijgenden zijn verplicht aan de instellingen en uitbetalingsdiensten, op eenvoudig verzoek, alle dienstige stukken voor te leggen.

De instelling of dienst die een voordeel uitbetaalt, voorzien in §§ 1 en 2, en met terugwerkende kracht verkregen, kan van de vervallen en nog niet uitbetaalde bedragen het bedrag van de eerdere prestaties die niet samen met bedoelde voordelen mogen worden genoten, afhouden ten voordele van de instelling of dienst die ten onrechte uitbetaald heeft.

Indien een pensioengerechtigde, omwille van de toekenning van een rust- of overlevingspensioen lastens een Belgische sociale zekerheidsregeling, met terugwerkende kracht aan een met toepassing van artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders uitbetaald voordeel verzaakt, treedt de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, van rechtswege en tot beloop van de ontvangen uitkeringen, in de rechten van de pensioengerechtigde op de hem verschuldigde pensioenbedragen.

Indien een gerechtigde op uitkeringen bedoeld in artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, omwille van de toekenning van die uitkeringen, met terugwerkende kracht verzaakt aan een rust- of overlevingspensioen, treedt de Federale Pensioendienst, van rechtswege en tot belope van het ontvangen pensioen, in de rechten van de uitkeringsgerechtigde op de hem verschuldigde uitkeringsbedragen.”

De meest recente administratieve onderrichtingen zijn terug te vinden in Toelichtingsnota 19 van 18 mei 2021 – aangepaste versie 26.10.2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket.

In Toelichtingsnota 19 wordt het volgende bepaald met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigde betalingen:

“3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

(...)

3.5. Inhoudingen aan 10% is de norm

De terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen gebeurt, in eerste instantie, door middel van inhoudingen op de toekomstige toelagen in het kader van gezinsbeleid waarop de ontvanger recht heeft. Zo kan er maar maximaal 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger van de onverschuldigd betaalde toelage van rechtswege worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 1, Gerechtelijk Wetboek). Wanneer in andere deeltiteiten gezinsbijslagen aan de ontvanger worden uitbetaald, dan kan ook daar maar een inhouding ten belope van 10 % worden gevraagd.

Bij bedrog, nalatigheid of verzuim kan 100 % van de later verschuldigde toelagen worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 4 en 5, Gerechtelijk Wetboek). Indien de uitbetalingsactor meer wenst in te houden dan 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger, dan moet dit steeds worden gemotiveerd. Bij deze motivatie houdt de uitbetalingsactor steeds rekening met enerzijds het verlagen van de schuldenlast en anderzijds het doel om de last voor de burger zo laag mogelijk te houden. Zo mogen vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid volledig worden aangewend om de ten onrechte uitgekeerde toelagen terug te vorderen (artikel 1410, §4, lid 9, Gerechtelijk Wetboek). Ook op vraag van de ontvanger mag er meer dan 10 % worden ingehouden. Wanneer de uitbetalingsactor overgaat tot inhoudingen, moet dit steeds duidelijk aan de ontvanger worden gecommuniceerd, vooral wanneer er enerzijds op vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen en anderzijds op toekomstige toelagen wordt ingehouden.

Achterstallen mogen aan 100 % worden ingehouden.

Deze inhoudingen worden geschorst of beperkt wanneer de ontvanger kan aantonen dat zijn inkomen lager ligt of lager komt te liggen dan het bestaansminimum en dat dit het gevolg is van de inhoudingen op de toelagen waarop hij recht heeft. Om dit te controleren mogen de uitbetalingsactoren een onderzoek naar de bestaansmiddelen van de ontvanger voeren.

Deze inhoudingen worden stopgezet wanneer er bij de arbeidsrechtbank een zaak aanhangig wordt gemaakt. Een klacht bij de Geschillencommissie schort de inhoudingen niet op.

3.6. Afbetalingsplan: maximaal 5 jaar

Indien inhoudingen op toekomstige toelagen in het kader van het gezinsbeleid niet mogelijk zijn, kan de ontvanger via een afbetalingsplan terugbetalen. Dit plan moet steeds in overleg met de ontvanger worden opgemaakt. De hoogte van het bedrag moet zo worden bepaald dat de afbetaling van de schuld maar maximaal vijf jaar in beslag neemt. Een afbetalingsplan dat langer dan vijf jaar duurt, is mogelijk, mits de nodige motivatie waarom het plan langer dan vijf jaar in beslag neemt.”

Verzoekster lijkt in haar e-mail gericht aan de Geschillencommissie d.d. 22 maart 2023 aan te geven dat verwerende partij de openstaande schuld zou dienen te verrekenen met de FOD Sociale Zekerheid:

“Bovendien wist de verzekering me erop te wijzen dat misschien haar toelage dan niet meer zou mogen krijgen via de kinderbijslag, dan zou ze het wel via het Fod moeten krijgen (met terugwerkende kracht indien terugbetaling wel zou moeten)”

De Geschillencommissie neemt aan dat verzoekster verwijst naar de inkomensvervangende tegemoetkoming of de integratietegemoetkoming waarvoor de FOD Sociale Zekerheid bevoegd is.

Het komt echter niet de verwerende partij maar uitsluitend zelf toe om een aanvraag om dergelijke tegemoetkoming bij de FOD Sociale Zekerheid in te dienen (cf. [Onze dienstverlening - DG Personen met een handicap \(belgium.be\)](#)).

Met betrekking tot een eventuele verrekening van de resterende schuld bij verwerende partij met een dergelijke door de FOD Sociale Zekerheid toegekende tegemoetkoming, dient te worden vastgesteld dat de bepalingen van artikel 1410, § 4 Gerechtelijk Wetboek een dergelijke ambtshalve verrekening tussen verwerende partij en de FOD Sociale Zekerheid niet toestaan. Er kunnen enkel intersectoriële inhoudingen aan 10% op verschuldigde prestaties worden uitgevoerd en dit enkel wanneer er geen inhoudingen op Groeipakket meer mogelijk zijn (cf. artikel 1410, § 4, 2^e lid Gerechtelijk Wetboek).

De Geschillencommissie stelt dan ook vast dat verwerende partij in toepassing van de bepalingen van artikel 103, § 1 en van artikel 1410, § 4 Gerechtelijk Wetboek, terecht van ambtswege is overgegaan tot inhoudingen aan 10% op verder verschuldigd Groeipakket.

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoekster ontvankelijk maar **ongegrond** is in de mate dat:

- het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet in casu geen toepassing kan vinden en verwerende partij bij betwiste beslissing d.d. 13 januari 2023 terecht is overgegaan tot terugvordering van de voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2022 ten onrechte toegekende zorgtoeslag (en de daarmee samenhangende leeftijdsbijlagen) voor ten bedrage van € 4.148,92, na integrale inhouding van verschuldigde achterstallige schooltoeslagen teruggebracht tot € 3.951,66;
- dient te worden vastgesteld dat verwerende partij terecht heeft beslist dat op basis van de gezinsinkomsten van 1 juli 2022 tot en met 31 december 2022 niet was voldaan aan de financiële voorwaarden van artikel 13, 2^e lid, 2. BVR Rechten en plichten begunstigen en

dat er zodoende niet van terugvordering kan worden afgezien zoals bedoeld bij de bepalingen van artikel 103, § 2, 1° Groeipakketdecreet;

- verwerende partij ter aanzuivering van het verschuldigde saldo van € 3.951,66 in toepassing van de bepalingen van artikel 103, § 1 Groeipakketdecreet en artikel 1410, § 4 Gerechtelijk Wetboek terecht ambtshalve inhoudingen aan 10% op verder aan verzoekster verschuldigd Groeipakket heeft verricht en deze inhoudingen kunnen worden verdergezekt tot wanneer de volledige schuld is voldaan.

Aldus uitgesproken te Brussel op **16 juni 2023**.

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Renata Sterken (Parentia), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens